

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA w ŁODZI

Aleja Piłsudskiego 8
90-051 Łódź, P - 73
Tel. (0-42) 636-36-89, Fax (0-42) 636-07-12
E-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO/430-2/04/PJ

Łódź, dnia 8 grudnia 2004 r.

DECYZJA Nr RŁO 13/2004

Na podstawie art. 101 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r., nr 86, poz. 804 z późn. zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 w zw. z § 3a ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. nr 18 poz. 172 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej,

działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na Unię Rozwoju i Wspierania Finansowego Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu przy ul. Armii Krajowej 61 karę pieniężną w wysokości 50 160 zł (słownie: pięćdziesiąt tysięcy sto sześćdziesiąt złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu nie współdziałania w toku kontroli przeprowadzonej w dniu 24 sierpnia 2004 r. w biurze przedsiębiorcy w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 60, w ramach postępowania wyjaśniającego prowadzonego pod sygnaturą akt RŁO/402-94/04/PJ, poprzez odmowę sporządzenia kserokopii wzorca umowy.

Uzasadnienie

W dniu 23 sierpnia 2004 r. Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej Prezesem Urzędu lub organem antymonopolowym) wszczęła postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy Unia Rozwoju i Wspierania Finansowego w Łodzi prowadzi działalność w systemie argentyńskim oraz czy w inny sposób narusza interesy konsumentów.

W dniu 24 sierpnia 2004 r. na podstawie upoważnienia Dyrektora Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi Nr 34/2004 r. z dnia 23 sierpnia 2004 r., w biurze Unii Rozwoju i Wspierania Finansowego w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 60

przeprowadzona została kontrola bezpośrednia. Celem kontroli było zebranie potwierdzonych za zgodność z oryginałem kopii wzorców umów stosowanych w obrocie z udziałem konsumentów.

W toku przeprowadzonej kontroli pracownik biura, który nie podał swojego imienia i nazwiska, odmówił sporządzenia kserokopii wzorca umowy. Jako przyczynę podał brak możliwości opuszczenia stanowiska pracy. Kontrolujący poinformowali go o obowiązku sporządzenia kserokopii dokumentu, spoczywającym na kontrolowanym na podstawie § 5 ust.3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 września 2001 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przedsiębiorców i związków przedsiębiorców w toku postępowania przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2001 r. Nr 116, poz. 1240). Po udzieleniu tych informacji pracownik po raz kolejny odmówił wykonania kserokopii dokumentów żądanych przez kontrolujących.

W dniu 25 sierpnia 2004 r. do przedsiębiorcy wystosowane zostało wezwanie do przekazania dokumentów, które były przedmiotem żądania w toku kontroli bezpośredniej. W odpowiedzi na wezwanie Unia Rozwoju i Wspierania Finansowego Sp. z o.o. przekazała pismem z dnia 31 sierpnia 2004 r. żądane dokumenty oraz złożyła wyjaśnienia dotyczące przyczyny braku współdziałania w toku kontroli. Wskazano, iż opuszczenie stanowiska pracy wymaga uprzedniego powiadomienia przełożonego, a nie powiadomienie o opuszczeniu stanowiska pracy może skutkować rozwiązaniem umowy o pracę. Unia Rozwoju i Wspierania Finansowego wyjaśniła, iż oryginał wzorca stanowi druk numerowany i z tego powodu był udostępniony kontrolującym, lecz nie mógł być przez nich zajęty. Przedsiębiorca wskazał ponadto, iż pracownicy biura posiadają kserokopie dokumentów przekazywanych potencjalnym klientom, a brak takich kserokopii wiązał się z faktem wydania klientom wszystkich wcześniej przygotowanych kopii.

W dniu 23 września 2004 r. Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi w imieniu Prezesa Urzędu mocą postanowienia nr 1 wszczęła postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej na Unię Rozwoju i Wspierania Finansowego Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu za nie współdziałanie w toku kontroli przeprowadzonej w dniu 24 sierpnia 2004 r. w biurze przedsiębiorcy w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 60, w ramach postępowania wyjaśniającego prowadzonego pod sygnaturą akt RŁO/402-94/04/PJ, poprzez odmowę sporządzenia kserokopii wzorca umowy.

Odpowiadając na postawione zarzuty w piśmie z dnia 23 września 2004 r. Unia Rozwoju i Wspierania Finansowego podtrzymała swe wyjaśnienia złożone w toku postępowania wyjaśniającego.

I. Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

1. Biuro Unii Rozwoju i Wspierania Finansowego w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 60 jest jednostką organizacyjną Unii Rozwoju i Wspierania Finansowego Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu (dowód: protokół kontroli „Unia Rozwoju i Wspierania Finansowego”, ul. Piotrkowska 60, 90-105 Łódź, karta 6-7)

2. Unia Rozwoju i Wspierania Finansowego Sp. z o.o. jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000215738 przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy KRS. Przedmiotem działalności Unii

Rozwoju i Wspierania Finansowego Sp. z o.o. jest między innymi prowadzenie działalności finansowej (dowód: wyciąg z KRS, karta 10-12).

3. W dniu przeprowadzania kontroli w biurze Unii Rozwoju i Wspierania Finansowego w Łodzi pracownik kontrolowanego odmówił wykonania kserokopii wzorca umowy zgodnie z żądaniem kontrolujących, mimo udzielenia mu pouczenia o takim obowiązku wynikającym z § 5 ust. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 września 2001 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przedsiębiorców i związków przedsiębiorców w toku postępowania przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2001 r. Nr 116, poz. 1240) (dowód: protokół kontroli „Unia Rozwoju i Wspierania Finansowego”, ul. Piotrkowska 60, 90-105 Łódź, karta 6-7).

4. Unia Rozwoju i Wspierania Finansowego Sp. z o.o. przekazała pismem z dnia 31 sierpnia 2004 r. dokumenty, których żądali kontrolujący (dowód: pismo Unii Rozwoju i Wspierania Finansowego Sp. z o.o. z dnia 31 sierpnia 2004 r.).

II. Oceniając przedstawiony stan faktyczny Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Prezes Urzędu jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów. Prezesowi Urzędu przyznano szczególne kompetencje związane ze sprawowaniem kontroli przestrzegania przez przedsiębiorców przepisów Ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r., nr 86, poz. 804 z późn. zm. – dalej zwana Ustawą). Konkurencja oraz ochrona konsumentów – na mocy Ustawy - stały się dobrem szczególnie chronionym. Wszelkie działania Prezesa Urzędu podejmowane są w interesie publicznym, mając na uwadze ochronę tego dobra. Powyższe względy zdecydowały między innymi, iż przedsiębiorcy oraz ich związki zostali zobowiązani - na mocy art. 57 Ustawy - do współdziałania z organem antymonopolowym w toku przeprowadzanych kontroli. Obowiązki kontrolowanego zostały sprecyzowane w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 września 2001 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przedsiębiorców i związków przedsiębiorców w toku postępowania przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2001 r. Nr 116, poz. 1240). Wskazane powyżej uprawnienia mają na celu zapewnienie Prezesowi Urzędu możliwości sprawowania kontrolowania przestrzegania Ustawy.

Ustawodawca nakładając na przedsiębiorców rzeczony obowiązek, przewidział jednocześnie sankcję za uchylanie się od tego obowiązku. Sankcja ta określona została w art. 101 ust. 2 pkt. 3 Ustawy, który przewiduje możliwość nałożenia w drodze decyzji kary pieniężnej, jeżeli choćby nieumyślnie przedsiębiorca nie współdziałał w toku kontroli prowadzonej w ramach postępowania na podstawie art. 57 Ustawy.

W niniejszej sprawie, Prezes Urzędu uznał za właściwe nałożenie na Unię Rozwoju i Wspierania Finansowego Sp. z o.o. kary pieniężnej, przewidzianej w art. 101 ust. 2 pkt 3 Ustawy. Za zastosowaniem przedmiotowej sankcji przemawiają zarówno sam charakter naruszenia jak i wyjaśnienia Spółki, które w ocenie organu antymonopolowego, nie sanują działań przedsiębiorcy w czasie kontroli.

Możliwość przeprowadzenia, na podstawie art. 57 Ustawy, kontroli bezpośredniej u przedsiębiorcy jest jednym z najważniejszych uprawnień Prezesa Urzędu, mających zapewnić mu możliwość efektywnego sprawowania kontroli nad przestrzeganiem przepisów

Ustawy. Brak współdziałania w toku kontroli godzi zatem bezpośrednio w uprawnienia organu antymonopolowego, przyznane mu w celu ochrony konkurencji i konsumentów. O tym, jak istotnym uprawnieniem Prezesa Urzędu jest możliwość uzyskiwania informacji w toku kontroli bezpośredniej na podstawie art. 57 Ustawy, świadczy także sankcja określona w art. 101 ust 2 pkt 2 ust. 3, która umożliwia Prezesowi Urzędu nałożenie kary nawet w przypadku braku umyślności ze strony przedsiębiorcy, który nie dopełnił przedmiotowego obowiązku.

W ocenie organu antymonopolowego, uchylenie się od obowiązków ustawowych co do zasady powinno skutkować zastosowaniem sankcji przewidzianej z tego tytułu. Inaczej przepis prawa traci swą doniosłość. Z tych względów trudno znaleźć okoliczności mogące uzasadniać brak współdziałania w toku kontroli, które mogłyby powodować zaniechanie w zastosowaniu sankcji. Jak wcześniej wskazano, wyjaśnienia złożone przez Unię Rozwoju i Wspierania Finansowego Sp. z o.o. jednoznacznie wskazują, iż nałożenie kary jest uzasadnione, gdyż przedsiębiorca przyznał się do podjęcia działań, które mogą zostać zakwalifikowane jako brak współdziałania w toku kontroli.

Za okoliczność łagodzącą Prezes Urzędu uznał fakt przekazania przez przedsiębiorcę dokumentów, które były przedmiotem żądania w toku kontroli. Okoliczność ta jednak nie mogła w decydujący sposób wpłynąć na wysokość kary. Istotą kontroli bezpośredniej jest możliwość zebrania materiałów na miejscu, w czasie jej przeprowadzania. Przedsiębiorca nie może tym samym uchylać się od spełnienia ustawowych obowiązków i decydować kiedy i w jakiej formie będzie współpracował z organem antymonopolowym.

Przedmiotem prowadzonego postępowania wyjaśniającego o sygnaturze RŁO/402-94/04/PJ było w szczególności ustalenie, czy Unia Rozwoju i Wspierania Finansowego Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu prowadzi działalność w systemie argentyńskim. Postępowanie to miało zatem ogromne znaczenie dla ochrony zbiorowych interesów konsumentów. Prezes Urzędu niejednokrotnie podejmował działania przeciwko systemom konsorcyjnym, wskazując na poważne zagrożenie jakie stwarzali ci przedsiębiorcy dla konsumentów. Na mocy z art. 17 e ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 1993 r. Nr 47, poz. 211) prowadzenie takiej działalności jest *expressis verbis* zakazane i podlega ściganiu w trybie przepisów Kodeksu postępowania karnego.

Zdaniem organu antymonopolowego, powyżej wskazane okoliczności w sposób jednoznaczny przemawiają za zastosowaniem sankcji przewidzianej w art. 101 ust. 2 pkt 3 Ustawy.

Wskazany powyżej przepis przewiduje, iż wysokość kary, jaką można nałożyć w związku z nie współdziałaniem w toku kontroli kształtuje się na poziomie od 1000 do 50 000 000 euro. Prezes Urzędu zdecydował nałożyć na Unię Rozwoju i Wspierania Finansowego Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu karę w wysokości 50 160 zł (słownie: pięćdziesiąt tysięcy sto sześćdziesiąt złotych), co stanowi równowartość 12 000 euro. Przy ustalaniu wymiaru kary Prezes Urzędu uwzględnił okres, stopień naruszenia oraz charakter i znaczenie postępowania, w ramach którego przeprowadzana była kontrola - stosownie do dyspozycji art. 104 Ustawy.

Wskazany wcześniej charakter naruszenia przepisów Ustawy, który uderza w sposób bezpośredni w uprawnienia Prezesa Urzędu służące ochronie konkurencji i konsumentów uzasadnia, w ocenie organu antymonopolowego, proporcjonalnie wysoki wymiar kary. Nakładając na Unię Rozwoju i Wspierania Finansowego Sp. z o.o. karę we wskazanej

wysokości, Prezes Urzędu wziął pod uwagę także przychody osiągnięte przez Spółkę. Należy bowiem zauważyć, że katalog przesłanek wskazanych w art. 104 Ustawy, którymi powinien kierować się Prezes Urzędu przy ustalaniu wymiaru kary jest przykładowy. Kary stosowane przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 101 ust. 2 pkt. 3 ustawy mają zaś zastosowanie do przedsiębiorców o różnym potencjale finansowym. Z tych względów konieczne jest zróżnicowanie wysokości kary z uwzględnieniem również tej przesłanki. Spółka podała, iż przychód osiągnięty przez nią w roku 2004 (Spółka nie istniała w 2003 r.) wynosił, w dniu przekazywania odpowiedzi na wezwanie Prezesa Urzędu, około (tajemnica przedsiębiorstwa) zł. Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności Prezes Urzędu orzekł jak w sentencji.

Pouczenie:

Orzeczoną karę pieniężną należy wpłacić w złotych polskich na konto: Narodowy Bank Polski o/o Warszawa 51 10101010 0078782231000000.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie (...) w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatury w Łodzi.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i
Konsumentów
Dyrektor Delegatury

Iwona BIELSKA

Otrzymuje:

Unia Rozwoju i Wspierania Finansowego Sp. z o.o.
Ul. Armii Krajowej 61
50-541 Wrocław